

Ходакевич О.Г.

кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету фінансів

Мендрух Ю.М.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету фінансів

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ФАХОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. У статті досліджуються основні етапи та найбільш ефективні прийоми формування позитивної мотивації майбутніх фахівців фінансово-економічного профілю до міжкультурної комунікації на заняттях з фахової іноземної мови. Головна увага приділяється розвитку позитивних внутрішніх мотивів майбутніх фахівців до спілкування з представниками інших культур.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, мотивація, майбутні фахівці.

Abstract. The article deals with the main stages and the most efficient teaching techniques of motivation development in the process of intercultural communication training of prospective financial-economic specialists. Main attention is focused on the development of internal motives of prospective specialists to communicate with representatives of other cultures.

Key words: intercultural communication, motivation, prospective specialists, foreign language.

Постановка проблеми. Розширення міжнародного співробітництва, соціально-економічні перетворення у суспільстві вимагають підготовки компетентних фахівців фінансово-економічного профілю. Формування позитивної мотивації майбутніх фахівців до професійної міжкультурної комунікації є запорукою побудови конструктивних ділових відносин та толерантного ставлення до культурних особливостей партнера з комунікації.

Аналіз останніх джерел чи публікацій. Здійснений науковий пошук виявив, що проблеми формування міжкультурної компетентності у майбутніх фахівців з економіки розглядалися такими вченими як М. Бахтін, Ю. Лабунець, Н. Хомський, Р. Фішер, Д. Томас та іншими [4, с. 334].

У сучасних наукових джерелах міжкультурну комунікацію визначають як взаємодію представників різних культур з метою досягнення взаєморозуміння [2, с. 215].

Серед основних напрямів досліджень у галузі підготовки майбутніх фахівців до міжкультурної комунікації особливої уваги заслуговує питання формування позитивної мотивації майбутніх фахівців до міжкультурної комунікації. Становлення професійної компетентності студентів фінансово-економічних спеціальностей відбувається тоді, коли викладач стимулює різними методами студентів до самостійності, виявляє їхні сильні сторони, заохочує активний підхід до здобуття знань [1, с. 101].

Виклад основного матеріалу дослідження. В основу комунікативної методики викладання фахової іноземної мови покладено ситуативну

комунікативну мотивацію, розвиток якої залежить від організації навчального процесу [3, с. 19–20]. Формування позитивного ставлення студентів до міжкультурної комунікації може відбуватися в 2 етапи. До оптимальних умов для розвитку позитивної мотивації до міжкультурної комунікації на заняттях із фахової мови, на першому етапі, належить наступне: ознайомлення здобувачів вищої освіти з поняттям міжкультурної комунікації та особливостями комунікативної поведінки в різних лінгвокультурних соціумах [2, с. 218]; використання автентичних навчальних матеріалів; наближення навчального середовища до умов реального спілкування; актуалізація особистого досвіду учасниками навчального процесу від спілкування з представниками інших культур у різних ділових та фахових ситуаціях; усвідомлення необхідності володіння іноземною мовою для кар'єрних перспектив; використання міждисциплінарного підходу до вивчення фахової іноземної мови (підбір навчальних матеріалів з іноземної мови для студентів конкретної спеціальності окремо).

На другому етапі передбачено створення умов для практики міжкультурної комунікації (відкриті лекції з провідними фахівцями з інших країн, вебінари у форматі *Questions and Answers* з викладачами-носіями мови, *case studies*, навчання за програмами міжнародного обміну, літні мовні школи, програми *Work and Travel* та ін.).

Висновки з проведеного дослідження. Формування позитивної мотивації до міжкультурної комунікації у майбутніх фахівців фінансово-економічного профілю на заняттях з фахової мови має ситуативний, внутрішній характер, а також відбувається поетапно. Міжкультурна комунікація в економічній сфері актуалізує вивчення студентами особливостей професійного дискурсу, формування у них здатності до безпосереднього усного мовлення з діловими партнерами, написання спеціальних текстів іноземною мовою (контрактів, ділових листів), проведення переговорів та презентацій, а також розвитку толерантного сприйняття культурних особливостей іншомовного співрозмовника.

Список використаних джерел

1. Зеліковська О.О. Мотивація студентів економічних спеціальностей до формування міжкультурної компетенції. Педагогічний дискурс, 2012. — Випуск 11. — С. 98–101.
2. Ніколаєнко Ю. Формування мотивації майбутніх фахівців аграрного профілю до міжкультурної комунікації на заняттях з іноземної мови. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. — Київ: видавництво Ліра-к, 2020. — С. 214–221.
3. Пассов Е.И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению. — М.: Русский язык, 1989. — 276 с.
4. Хачатрян Є.Л. Формування міжкультурної дискурсивної компетентності майбутніх фахівців з економіки засобами іноземної мови/ Є. Л. Хачатрян //

Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 18–19 березня 2019 р.). — Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. — С. 334–335.